

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก		
ผู้วิจัย	กัมภีร์ สุคแท้	ปริญญา ค.ค. (การบริหารจัดการการศึกษา)	
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ. สมชาย วงศ์เกษม	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	
	ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก การดำเนินการวิจัย มี 2 ระยะ ๆ ละ 2 ขั้นตอน ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 78 คน และศึกษาดูงานโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จัดทำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ ประเมินความเหมาะสมของกลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 ระยะที่ 2 ทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 1 แห่ง และขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบ ผู้ประเมินผล จำนวน 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบหลักที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 2. การวางแผนด้านวิชาการ 3. การเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4. การพัฒนาหนังสือ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ 5. การวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 6. การนิเทศการศึกษา 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. การแนะแนวการศึกษา 9. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 11. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษานอกเขต ครอบครั้ว ชุมชนและองค์กรอื่นที่จัดการศึกษา องค์ประกอบหลักที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1. การระบุเป้าหมาย 2. การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3. การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์

4. การส่งเสริม ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ 5. การตรวจสอบและประเมินผล 6. การสะท้อนผล รายงาน ผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า โรงเรียนดำเนินการตามขั้นตอนในรูปแบบอย่างครอบคลุม ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินไปใช้ ทำให้การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กเป็นไป อย่างเป็นระบบ ช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพมากขึ้น

3. ผลการประเมินการใช้รูปแบบ พบว่า

3.1 ผลการใช้รูปแบบ ทั้ง โดยรวมและองค์ประกอบหลักทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผล การประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

3.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความมีประ โยชน์ของรูปแบบ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบ ไปใช้ พบว่า มีปัญหาคือครูไม่ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ การทุ่มเทพพัฒนางาน วิชาการอย่างเดียวไม่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ ครูไม่สามารถพัฒนาเครื่องมือ วัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานครบทุกสาระการเรียนรู้ได้ และมีการเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ โรงเรียนควรจัดหาแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่มีคุณภาพดีให้ครู ควรนำกระบวนการ บริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปประยุกต์ใช้ทั้งระบบ ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

TITLE Developing of an Academic Management Model for Small-Sized School
AUTHOR Khambhee Sudtae **DEGREE** Ed.D (Educational Management)
ADVISORS Assoc. Prof. Somchai Wongkasem Chairman
Dr. Suwimol Phoglin Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2010

ABSTRACT

The purpose of this research was to construct and develop an academic management model for small-sized schools. This study was conducted in 2 phases, each of which consisting of 2 steps as follows. **Phase I** was for studying factors and constructing an academic management model for small-sized schools with the following 2 steps. **Step 1** was for studying elements of models for management of small-sized schools through reviews of related literature; studying opinions of 78 subjects consisting of school administrators, academic teachers and basic-education school board members; and studying academic work of 2 small-sized schools. **Step 2** was for constructing the academic management model for small-sized schools and examining its appropriateness and feasibility by using a connoisseurship seminar with experts, preparing the manual for implementation of the model, and evaluating the manual by 5 experts revealing the IOC value of 0.60-1.00. **Phase II** was the tryout of the academic management model for small-sized schools with 2 steps. **Step 3** was trying out the model with a small-sized school, and **Step 4** was evaluating implementation of the model by 15 evaluators.

Findings of the research are as follows:

1. The academic management model of small-sized schools consisted of the following two main elements and 17 indicators. **The first major element** is Scope of Academic Management of Small-sized Schools with 11 indicators as follows: 1) school curriculum development and local-based learning contents; 2) academic planning; 3) teaching and learning & learning process development; 4) development of textbooks, instructional media, innovation, educational technology and learning resources; 5) measurement, evaluation and credit transfer of learning outcomes; 6) educational supervision; 7) research for school's educational quality development; 8) educational guidance and

counseling; 9) rules and regulations & guidelines for academic practice; 10) internal quality assurance system development and educational standards; and 11) promoting, supporting, and coordinating for cooperation in academic development among schools, personnel, families, community and other educational organizations. **The second major element** is Process of Academic Management Development for Small-sized Schools with the following 6 indicators: 1) specifying goals; 2) making strategic plans; 3) implementing strategic plans; 4) promoting, monitoring, following-up, and supervising; 5) auditing and evaluating; and 6) reflecting, reporting implementation results, and applying evaluation results.

2. Tryout of the academic management model for small-sized schools revealed that the school thoroughly implemented according to the procedure as indicated in the model; all the concerned sectors participated and applied the evaluation results, resulting in systematic academic management of the school; and this enabled the school to solve its problems and improve its educational quality.

3. Evaluating implementation of the model by 15 evaluators revealed the following results:

3.1 The implementation result of the model, both overall and in 2 major elements, was found at a very high quality level.

3.2 The feasibility, appropriateness and usefulness of the academic management model, overall and in every specific indicator, were found at the highest level.

3.3 Regarding problems and constraints for implementation of the model, the study revealed the following: teachers were unable to prepare lesson plans covering all the assigned learning contents; focusing only on academic development could not make the school comprehensively successful; and teachers could not develop measurement and assessment tools that meet the required standards for all the learning content strands. Suggestions for solving these problems are as follows: schools should seek and provide lesson plans of high quality and make them available for teachers; teachers should make extensive use of the academic management model for small-sized schools; and teachers should be encouraged to develop measurement and assessment tools that meet the required standards.